



TEABE TELEKRAAT

Nr. 65 3. veebruar 1998

IMZ - kellele ja milleks?

17-23. jaanuaril toimus Prantsusmaal Rahvusvahelise Muusikakeskuse (IMZ) iga-aastane uute muusikaprogrammide esitlus "Avant Premiere", kus osales 74 klassikalise muusika videoproduktsooniga tegelevat TV-kompaniid ja väiketootjat 22 riigist. Vaadati katkendeid enam kui 300-st uuest muusikaprogrammist ja peeti maha IMZ Peaassamblee.

Vahendab ETV-d esindanud süvamuusikasaadete peatoimetaja
Heidi Pruuli

Olen kuulnud väiteid, et rahvusvahelistesse organisatsioonidesse kuulumine on rahavaesel ajal ligine luksus: kulud suured, aga kasu vähe. Selles on omajagu tõtt, eriti siis, kui liikmeks olemise mõte ja võimalused on mitmeid aastaid läbi arutamata. Formaalne "kirjasolek" ei anna tõesti midagi, esialgne vaatejastaatus peaks üle kasvama aktiivseks tegevuseks. Kui me seda muidugi üldse tahame ja vajalikuks peame. "Võta parem Internetist ARTE kodulehekülg lahti, seal on kõik olemas," soovitab Soosaar.

Mida pakub IMZ?

Informatsiooni, suhteid, turu tundmist, soodsat kliimat läbirääkimisteks ja koostööprojektide alustamiseks. Infot selle kohta, mida osta ja kuidas müüa; millised on uued suunad muusikaproduktsoonis, kes on muusikabisnesi võtmeisikud ja kes tõusvad tähed muusikataevas.

Mulle isiklikult on IMZ kogunemised olnud peamiseks võimaluseks ennast erialaliselt vormis hoida, sest viie päeva jooksul käib silma eest läbi maailma uusima muusikaproduktsooni paremik. Koos inimestega, kes neid programme toodavad ja levitavad, nende vaimsuse ja kogemustega, millest on kahtlemata palju õppida.

Nähtu põnjal võib teha targemaid valikuid ostu-programmi osas ning märgata selgemalt oma saadete puudusi ja tugevaid külgi. See *knowhow* ei ole rahas väljendatav, kasu on kaudne. Otsestest kasust võib rääkida siis, kui oleme suutnud vabaneda mahajäänud vaese provintsiteleviisiooni sündroomist ja hakanud käituma avatud süsteemina. Olen sellel teemal juba küllalt palju sõna võtnud (vt. näit. Kultuurileht nr. 5, 1996 "Hobuvankriga euroteel") ega taha ennast korrata.

(järg lk. 3)

KEELENÕU.

Vea parandus

Eksitava trükivea tõttu eelmises Teabetelekraadis teen veel kord juttu Peeter Esimese rajatud linnast. On kaks võimalust: **Sankt (St.) Peterburg** (käänata -burgi) või lihtsalt **Peterburi** (-buri).

Eelnõu

Eelnõu käändub nagu **au**, ärgem lisagem talle ainsuse osastavas lõppu valesid häälikuid!

Kontsert

Kontsert on võõrsõna, millel on tugev rõhk teisel silbil kontsert. **Käänatakse** nagu sõna *vaat*.

ainsus: kontsert,
kontserdi,
kontserti,
kontserdisse,
kontserdis jne.,

mitmus: kontserdid,
kontsertide,
kontserte,
kontsertidesse,
kontsertides jne.

NB!

- **Nagano**, mitte **Nagaano**
- **USA-s** hääldatakse mitte *usas*, vaid *u-es-a-s*

Eriti veidraid väljendeid

Kuidas tuksub sportlase süda sellele, mis saab toimuma **Naganos**?

Eriti huvitav, kui on mitme inimese **poolt** korraga nähtud.

Kuulake Saatpalu **poolt** kirjutatud laulu.

Eelvoorul võitis Koit Toome **poolt** lauldud laul.

Noodikiri on **teiste poolt** üles kirjutatud.

Lugu kannab **pealkirja**...

Parimate tervitustega
Mai Järvekül

Vastuseks vaatajale.

Saksa seriaali tõlke asjus

Vt. eelmine Teabetelekraat

Arvamustelefon

43 46 17

On hea, kui juhitakse tähelepanu tehtud vigadele. Võtame need arvesse ja enam ei eksi. Ent abstraktne *absoluutselt valesti tõlgitud* küll edasi ei aita.

Tõlkijad on viienda kursuse saksa filoloogid, kellest üks on kaks aastat Saksa maal praktikal olnud. Küllap tekitab teatud arusaamatust kõne lühendamine, kuna tegelased räägivad väga kiiresti. Ei tõlgita kaugeltki iga sõna, paarist lausest tehakse üksainus kokkuvõtlik, kogu mõtet edasi andev lause. Kui tõlgitaks iga sõna, iga lause, siis tiitrid aina lendaks ja neid ei jõuaks keegi lugeda.

Marika Kont

Õnnitleme!

3. veebruar - **Siiri Sinijärv**
4. veebruar - **Maiken Hass**
5. veebruar - **Riin Rand,**
Tauno Peit
6. veebruar - **Snezana Pajus**
8. veebruar - **Johan Taresalu,**
Juho Jalviste, Märt Pärn
9. veebruar - **Siimo Velgre,**
Tiina Ideon, Halvi Sursu
10. veebruar - **Katrin Seppel,**
Urmas Liiv

●
Täna

*kõiki kunagisi alustajaid ja
televisiooni uut sugupõlve, kes
mind meeles pidasid.*

*Elame veel!
Aare Tiisväli*

PERSONALITEATED

Töölepingu muudatused

1. jaanuarist 1998 on **Tõnis Värnik** tõlke-
toimetuse peatoimetaja; **Siiri Ries**
lastesaadete toimetuse vastutav sekretär.

29. jaanuarist 1998 on **Krista Rannamäe**
kultuuritoimetuse režissöör.

1. veebruarist 1998 on transpordigrupp
koos töötajatega viidud üle tootmistalituse
alluvusse.

Tööleping lõpetati

31. jaanuarist 1998 kujundusosakonna
lavaseadja **Aarne Maranikuga**,

4. veebruarist 1998 Eesti Telefilmi
programmilevitaja **Kaie-Ene Rääguga**.

Aino Sauemägi

Teadmiseks vanalinna sõitjatele!

Kõigil võttegruppidel tuleb vanalinna-
loa saamiseks pöörduda transpordi-
grupi dispetšeri poole.

Anu Roots
tel. 4756

VIIMANE TÄRMIN LÄHENE!

20. veebruarini on oodatud huvitavad ideed vana-aasta programmiks 1998

kas üksiksaadete või kogu päeva
hõlmava kava näol.
Ideed kogub kokku

Ene Kõster
tuba 505, tel. 4678

IMZ - kellele ja milleks?

(*Algas lk. 1*)

Usun, et nüüdses rahvuskultuurile märksa suuremat tähelepanu pööravas ETV-s on võimalik investeerida ideedesse, mis levi-
vad ka väljaspool meie kitsukest kultuuri-
ruumi. Muusikasaate tootmine on iseene-
sest palju kulukam kui mõni muu program-
miliik ja sellepärast ei peaks neid tegema
üksnes oma eetri ja arhiivi tarbeks. Oleme
oma rahvusvaheliselt tuntud heliloojate ja
muusikute ees palju enamaks kohustatud.
Seekord Cannes'is olles **Neeme Järvi**
portreed "Üks maestro ja kaks
orkestrit" (rež. Ülle Õun, toimetaja **Eva**
Potter) tutvustades rääkisin ka neist palju-
lubavatest muudatustest, mis Eesti Tele-
visioonis praegu on aset leidmas. Et oleme
lahti öelnud reklaamist, taastanud muusi-
katoimetuse ja iganädalase "Muusikaelu",
suurendanud muusikasaadete mahtu,
toonud nad vaadatavatele kellaaegadele
jne. Paariasajast Euroopa muusikaeks-
perdist koosnev kuulajaskond elavnes -
omati kord midagi positiivset! Kui Neeme
saatest kokkupandud promorull lõppes,
aplodeeriti kaua ja poolehoidvalt. Sel
päeval näitasid omi programme ka
Inglismaa võimsaimaid tootjad-levitajad
RM Associations, NVC Arts ja BBC,
Rhombus International Torontost, YLE,
Rootsi TV ja paljud teised. Sümbolse
preemia päeva parima esitluse eest,
Austraaliast pärit löökpilli *singing sticks*
tõin kaasa Tallinnasse. Saime selle
toetuseks ja meeldetuletuseks, et meilt
oodatakse nüüd ka tulemusi.

Arvan, et see vundament, mille peale
ehitama hakata, on valmis saamas. Järvi-
programmi vastu on tõsisemat huvi ilmu-
tanud Saksamaa muusikakanal "Classica"
(edastab muusikaprogrammi 21 tundi
ööpäevas) ja Rootsi TV1, oodatakse
pakkumisi ka muude muusikaprogrammide
osas. Eesti muusikast ja eriti ooperi-ideest
on huvitatud ZDF -ARTE produtsent
Gabriela Faust, kes on neis ringkondades
üks kõvemaide tegijaid ja Soome
muusikarežissöör Aarno Cronwall -
mõlemad teevad tihedat koostööd
klassikalise muusika turgu kontrolliva
Rainer Moritzaga. Üks RM praegusi
huvifääre on Soome muusika, hiljuti
valmis portreefilm Eino-Juhani Rauta-
vaarast. Edasine sõltub juba meie enda
valmisolekust ja aktiivsusest.

Olen alustanud ettevalmistusi Eesti
parimaks ooperiks peetava E. Tambergi
"Cyrano de Bergerac" salvestamiseks
1998/99 hooajal. Loodetavasti rahvus-
vahelise koostööna, mille osapooled ja
võtmeisikud on alles läbirääkimisel.
Mitmed muusikasaated, sh. Järvi-prog-
ramm ootavad tõlkimist, rahvusvahelisele
standardile kohendamist ja läbimõeldud
levitamisstrateegiat. Teha on palju ja tege-
likult on see fantastiline!

Arvamustelefon 43 46 17

24. - 30. jaanuar 1998

Naine: Helistan Paidest. Keskkonnauudised on suurepärase saade. On veel teisigi väga suurepäraseid saateid, mis on kahjuks väga hilisel ajal Dokumentaalfilme vaataksid ka õpilased, kuid nendel on vaja sel ajal juba magada.

Naine: Programm on läinud palju huvitavamaks. Minule isiklikult meeldivad "Raamatukoi" ja "Klaaspärlimäng". Sooviksin, et need saated oleksid tihedamalt. Meeldivad ka "Reisile sinuga", "Kuulus või kummaline", "Kaheteistkümnes tund", "Maahommik". 25. jaanuari Hommiku TV Reet Linnaga oli väga huvitav. Hommikuprogramm algusega kell 7 ei paku huvi. Kes tööle ruttab, kuulab raadiot, pensionärid magavad alles.

Naine: Kas oleks võimalik teisipäevit kavas oleva saatega "Siin ja praegu" alustada kell 21.35? "Avatud toimikut" võiks näidata peale seda või mõnel teisel ajal. Üldse näidatakse häid saateid liiga vara või hilja. Miks näidatakse teleteatrit keskpäeval? Teen ettepaneku näidata teleteatrit neljapäeviti kell 21.35. Pühapäeval kell 19.35 võiks olla kavas midagi kõiki huvitavat. Võiks korrata Mati Talviku Hiina-reisi saateid või saadet "Suurlinnad". Kevadel võiks olla aiaandussaadet. Praegu jookseb Kinomajas lastefilm "Salaaed". Kas seda on võimalik ka televisioonis näha? Täna!

Mees: Jääb arusaamatuks, miks taolised saated nagu Titanicust jt. on pandud nii hiliseks ajaks. Inimene peaks sel ajal juba magama minema. "Kuulus või kummaline" võib sel ajal olla, kes seda vaadata tahab, vaadaku. Taolised arendavad saated ja teadussarjad ei peaks olema nii hilja. Kas Riigikogu istungi ülevaade on viidud hilisele ajale sellepärast, et rahval pole vaja näha, mis seal tehakse? Täna tähelepanu eest!

Naine: Mulle ei meeldi "Kuulus või kummaline" saate viimane osa, kus on see kuulus külaline. Nad ei peaks tegema kõiksugu kummalisi hääli, kõlistama ja tilistama. Nad ju peaksid oskama oma häält muuta.

Naine: Just selliseid saateid nagu Sulev Valner teeb, soovib rahvas näha. Toomas Lepp küsigu rahva käest, mis saateid rahvas näha tahab, see on rahva raha. Just Sulev Valner ongi see, kes teeb selliseid saateid. Jõudu talle!

Naine: Palume "Prillitoosi" saatele kontakttelefoni. Tekib väga palju küsimusi ja kirja teel pole alati hea küsida. Palun öelge saates, kas on kontakttelefon olemas.

Naine: Mina arvan, et Sulev Valneri laupäevane saade oli üks paremaid. Seal oli õpetlikku ka noortele.

Mees: Täna "Sõna sekka" saates nõudsid noored vihased ajakirjanikud kohe völlast ja verd ajakirjanduses ilmunud informatsiooni põhjal. Need ajad on Eestimaal ammu ajaloos, mil ajakirjanduse

materjali põhjal rahvavaenlasi vorbiti. Väga palju on ajakirjanduses sopaga valamist. Üks neist meestest peaks nende asjadega ju hästi kursis olema, on ta kohtukulligi ette jõudnud oma informatsiooniga.

Naine: Saade Maardu linnast oli ilus, aga kahjuks kaugel tõelisusest. See on nagu muinasjutt. Saate lõpus esines linnapea, esines vene keeles. Linnavalitsuse enamik ei oska eesti keelt, ka linnapea mitte. Volikogust hakkab asi peale, kus suur osa inimesi ei oska mitte mingilgi tasemel eesti keelt. Kahjuks Eesti Vabariigi valitsus ei saa neile midagi teha. Seadused justkui oleksid, aga need ei toimi. Edasi räägiti klubist. Millises ringis saaksid eestikeelsed lapsed klubis käia, see klubi on ju venekeelne. Tööhõiveametis, nägite, otsis tööd noor eestlanna. Tööd saavad aga venekeelsed.

Naine: Mina arvan, et televisioonis peaks rohkem teavet olema. Praegu on niisugused põnevad ajad, rahvas peab olema poliitika ja kõigega kursis. Vähem muusikat ja vähem filme! Me tahame ju, et Eesti riik püsima jääks. Meil on vaja teada olukorrast ja õigesti. Aitäh!

Naine: Ostke ilmateate lugejale pikk kaardikepp, et ta seljaga kaarti ära ei varjaks.

Naine: Tervist! Saates "Pooltund kõigile" tõstatatakse probleem. Näiteks: turul on kaalud valed või jalatsite halb kvaliteet. Milline on lahendus? Kuidas saada arveldused korda, kui selgub, et kaal on vale? Kuidas klient peaks käituma? Ei ole ka teavet selle kohta, mida on tehtud või kuidas on pettureid karistatud. Jalatsite probleemi puhul tellib kauplus ekspertiisi, aga kas see on ka erapooletu?

Mees: Peeter Raodma Viljandist tervitab ja pabandab spordibosside Sven Kolga ja Rein Haljandi peale. Oleks Urmas Ott nendega intervjuu teinud, oleks selge pilt, et iluuisutamise "treener" Sven Kolga sõidab Naganosse. Aga tegelik treener saab sõita ainult siis, kui üks koht juurde tehakse. Samuti selgus Rein Haljandi intervjuust, et bosse on isegi natuke vähem kui võistlejaid ja pole veel selge, kas varuvõistleja Piret Niglas jääb Eestisse või saab olema Naganos. Väga kena, et Haljandile tehti selgeks, et tuleb lihtsamalt rääkida. Kõige paremat!

Vanem naine: Kas te saaksite filmidele eesti keeles peale lugeda? Väga halb on alt seda teksti lugeda, nägemine on halb ja prillid on kallid. Aga nii hea on kuulata eestikeelset juttu. Ma tänan teid südamest!

TEABETELEKRAAT
on ETV sekretariaadi väljaanne
Vahendanud Lea Arme
tuba 611, tel. 4167
Kaastööd oodatud!